

ҚАДІРЛІ ҚАРУЛЫ КҮШТЕРДІҢ ӘСКЕРИ ҚЫЗМЕТШІЛЕРІ МЕН АЗАМАТТЫҚ ПЕРСОНАЛЫ! АЯУЛЫ ХАНЫМДАР!

Сіздерді көктемнің шуақты мейрамы, сұлулық мерекесі 8 – наурыз Халықаралық әйелдер күнімен шын жүректен құттықтаймын! Бұл мереке – отбасының, қоғамның және Отан алдындағы сіздердің күнделікті еңбектеріңізді, күш-жігерлеріңізді және сүйіспеншіліктеріңізді айшықтайтын күн. Бүгінгі таңда Мемлекет басшысының салиқалы саясатының арқасында әйелдер еліміздің ғылыми, мәдени, білім беру және экономикалық өміріне белсене атсалысып жүр. Табысты ғалым, Парламент депутаты, дәрігер, педагог, кәсіпкер әйелдер – барша қазақстандықтарға, өсіп келе жатқан жаңа буынға да жарқын үлгі. Өмірдің барлық салаларындағы әйелдердің жетістіктері олардың ерлермен теңдей еңбек етіп, сонымен бірге еліміздің дамуына едәуір үлес қосып жүргендерінің дәлелі.

Саналы ғұмырын Отан қорғау жолына арнаған әйелдерге ерекше алғыс айтық келеді. Сіздер аңтақ адал және ел қорғауға сенімді жауынгерсіздер, әскери қызметтің бар қиыншылықтарын ер азаматтармен бірдей алып жүрсіздер. Әскери саладағы мамандықтың алуан түрлілігі жұмысты тиімді атқаруға ықпал етеді. Әскери қызметтегі әйелдерді қолдау – әділеттілік ғана емес, бізді қуатты әрі мықты болуға мүмкіндік беретін стратегиялық басымдық. Сіздердің батыл да адал еңбектеріңіз әрқашан жоғары бағаға лайық. Қазақстанның қорғаныс қабілетін нығайтудағы рөлдеріңіз жоғары.

Қарулы Күштер қызметінің барлық салаларын қолдау міндеттерін толық табысты орындайтын азаматтық персонал әйелдерге де алғыс айтамын. Сіздердің еңбектеріңіз елеулі. Әскердің тыныс-тіршілігін, еліміздің ашық аспан астында бейбіт әрі тұрақты өмір сүруін қамтамасыз етуде маңызды рөл атқарысыздар.

Қашанда жаңынан табылатын, кез келген сынақта арқа сүйер азаматтарын қолдайтын, еш қиындыққа мойымайтын және отбасының ұйытқысы болып, берекесін кіргізетін әскери қызметші әйелдердің еңбегі айтылу керек. Сіздер жаңа бунды жігерлендіріп, үлгі-өнеге көрсетесіздер!

Осындай көктемнің шуақты мерекесінде баршаңызға зор денсаулық, мол бақыт және отбасыларыңызға амандық тілеймін. Әрқашан көңілдеріңіз көктемдей жарқырап, өмірлеріңіз қуаныш пен шаттыққа толы болсын. Еліміздің қауіпсіздігі мен өркендеуіне қосқан ерен еңбектеріңіз үшін алғысым шексіз!

УВАЖАЕМЫЕ ЖЕНЩИНЫ ВОЕННОСЛУЖАЩИЕ И ГРАЖДАНСКИЙ ПЕРСОНАЛ ВООРУЖЕННЫХ СИЛ! ДОРОГИЕ ДАМЫ!

Уважаемые женщины-военнослужащие и гражданский персонал Вооруженных Сил! Дорогие дамы! Примите от всего сердца искренние поздравления с прекрасным весенним праздником, праздником весны и красоты – Международным женским днем 8 Марта! Этот праздник – день признания вашего труда, силы духа, терпения и любви, которые вы ежедневно отдаете своим семьям, обществу и Родине.

Благодаря взвешенной и целенаправленной политике Главы государства сегодня женщины активно участвуют в научной, культурной, образовательной и экономической жизни нашей страны. Успешные ученые, парламентарии, врачи, педагоги, предприниматели вдохновляют новое поколение казахстанок и служат ярким примером для всех нас. Достижения женщин на всех фронтах жизни служат подтверждением того, что они не только равны с мужчинами, но и вносят уникальный вклад в развитие нашего государства.

Особую благодарность хочу выразить женщинам, которые связали свою судьбу с армией. Вы – верные и надежные боевые подруги, стойко разделяете все тяготы и лишения воинской службы со своими мужьями. Разнообразие и инклюзивность в военной сфере способствуют повышению эффективности и результативности работы. Поддержка женщин в армии – это не просто вопрос справедливости, но и стратегический приоритет, который позволяет нам стать сильнее и устойчивее. Ваши мужество и преданность заслуживают высшей оценки, и ваша роль в укреплении обороноспособности Казахстана неоценима.

Благодарю также женщин гражданского персонала, которые, несмотря на свою мирную профессию, с полной отдачей выполняют задачи по поддержанию всех сфер деятельности Вооруженных Сил. Ваш труд важен, и вы играете важнейшую роль в жизни нашей армии, в обеспечении мирного и стабильного будущего нашей страны.

Не могу не отметить вклад жен военнослужащих, которые всегда рядом, поддерживают своих мужей в любых испытаниях, не боятся трудностей и поддерживают здоровую обстановку в семьях. Вы вдохновляете нас и служите примером для подрастающего поколения.

В этот особенный день желаю всем вам здоровья, счастья и благополучия. Пусть в ваших сердцах всегда царит весна, а в жизни – радость и успех. Благодарю вас за ваш труд и вклад в нашу общую безопасность и процветание.

Құрметпен,
Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі
генерал-полковник Р. Жақсылықов

АЛМАТЫДА ӘСКЕРИ ҚЫЗМЕТШІЛЕР ҰЛЫ ОТАН СОҒЫСЫНЫҢ АРДАГЕР ӘЙЕЛДЕРІН ҚҰТТЫҚТАДЫ

Халықаралық әйелдер күні қарсаңында Алматы гарнизонының әскери қызметшілері майдангерлер – Ольга Андреевна Савенко мен Екатерина Александровна Барановаға барды.

Бүгін нәзік жанды, қайсар рухты әйелдерге ерлігі мен жеңіске қосқан үлесі үшін құттықтаулар мен жылы лебіздер айтылды. Майдангерлерді Радиоэлектроника және байланыс әскери-инженерлік институтының бастығы генерал-майор Нұртас Қабақов, Алматы қаласы қорғаныс істері жөніндегі департаментінің бастығы полковник Талғат Өзехан және «Қарулы Күштердің ардагерлері» РҚБ Алматы филиалының төрағасы отставкадағы полковник Төлеген Мұстафин құттықтады.

Оларға Қорғаныс министрінің атынан құттықтау хатын беріп, өздерінің атынан естелік сыйлықтар табыс етті. Әскери оркестрдің сүйемелдеуімен соғыс жылдарындағы әндер шыққалды. Ардагерлер әскери қызметшілердің жылы тілектерін шын жүректен қуана қабылдады. Майдангерлер соғыс жайлы және соғыстан кейін өмір қалай басталғаны турасында естеліктерін әңгімелеп берді. Ардагерлеріміздің өмір жолы – патриотизмнің бастауы.

өсіп келе жатқан ұрпақ үшін батылдық пен табандылықтың үлгісі. Олар соғыстың ең ауыр сынақтарынан абыроймен өтті. Бүгінгі біздің міндетіміз – оларға қамқор болып, жанқияр еңбектері үшін алғысымызды білдіру және мәңгі жадымызда сақтау, – деп атап өтті әскери білім ордасының бастығы генерал-майор Нұртас Қабақов.

Осы жылдың маусым айында Екатерина Александровна Баранова ғасырлық мерейтойын атап өтеді. Ол Курск облысында дүниеге келген. Жасөспірім көзден-ақ адамдарға көмектесуге тырысты, сондықтан ол медициналық колледжде түсті. 1943 жылы әскер қатарына шақырылып, ауруханаға жіберіліп, онда жараланған сарбаздарды емдеді. Жеңісті Чехословакия жерінде қарсы алды. Соғыстан кейін күйеуімен

бірге Алматыға көшіп келді. Көптеген жылдар бойы Екатерина Александровна науқастарға қамқорлық жасап, медбике болып жұмыс істеді. Ольга Андреевна Савенко 9 мамырда Жеңіс күнін ғана емес, 102-ші туған күнін де атап өтеді. Ол 1923 жылы Алматыда дүниеге келген. 18 жасында Ленинград әскери байланыс училищесін бітіріп, бірден майданға аттанды. Бірінші Беларусь майданында 109-шы жеке байланыс полкінің құрамында ол Берлинге дейін соғысқа қатысты. Соғыстан кейін туған жеріне оралып, 57 жылдан астам уақыт телеграфта жұмыс істеді. Зейнетке 73 жасында шықты. Бүгінде Алматыда Ұлы Отан соғысының 24 ардагері, оның ішінде 6 майдангер әйел бар. Алматы гарнизонының әскери қызметшілері оларға үнемі келіп, қолдап тұрады.

АРУЛАР – АСЫЛ ЖАНДАР
ШЫНАШАҚТАЙ
ҚЫЗДЫҢ ШЫҚҚАН
БИІГІ КӨП

3 - бетте

ҚУАТ БОП ТАСЫҢҒАНДАР
ҒАСЫР КУӘГЕРІ
АТАНҒАН АРДАГЕР
ӘЖЕЙ 101-ГЕ
ТОЛЫП ОТЫР

5 - бетте

**МЕЖДУНАРОДНЫЙ
ЖЕНСКИЙ ДЕНЬ**
СИМВОЛЫ
КРАСОТЫ, СИЛЫ И
ОТВАГИ

Стр. 6

В ЦЕНТРЕ ВНИМАНИЯ

На III конференции Ассоциации предприятий оборонно-промышленного комплекса, состоявшейся в Алматы, руководитель оборонного ведомства генерал-полковник Руслан Жаксылыков обозначил приоритеты формирования и выполнения гособоронзаказа.

Участники конференции обсудили актуальные вопросы развития оборонной отрасли. На взгляд производителей, годичный срок контракта не достаточен для выполнения трудоемких, высокотехнологичных заказов. На практике они требуют большего количества поставок комплектующих, а возникающие ныне проблемы с логистикой приводят к нарушению условий договора.

Министр обороны предложил рассмотреть увеличение сроков заключаемых контрактов до трех лет, но при этом призвал к консолидации усилий госоргана и Ассоциации предприятий ОПК по развитию отечественного производства и выявлению факторов лжепредпринимательства, скрытого импорта и необоснованного завышения цен.

– Сегодня оборонно-промышленную отрасль представляют 124 компании, но не все они – реальные производители. Часть из них зацелена на получении денег в рамках гособоронзаказа без создания продукта, – уточнил он.

По мнению министра обороны, этот вопрос можно решить путем создания комиссии в составе Минобороны, Генеральной прокуратуры, Агентства РК по финансовому мониторингу и НПП «Атамекен», которая проверит предприятия, позиционирующие себя как производители продукции военного назначения. Он также отметил, что даже при закупке технологий за рубежом дальнейшая локализация производства должна быть в Казахстане.

Кроме того, глава оборонного ведомства заявил о необходи-

мости создания кластера на базе Семипалатинского танкоремонтного завода.

– Он должен специализироваться не только на производстве бронетанковой техники, но и на ремонте вооружения, артиллерийских систем, силовых установок трансмиссий. Все это надо делать, – подчеркнул министр.

По итогам конференции Министерство обороны и Ассоциация предприятий ОПК решили создать совместную комиссию для выработки единой стратегической платформы развития отечественной оборонной отрасли.

Министр обороны отметил, что все поднятые членами ассоциации вопросы являются актуальными, и заявил, что даст ряд поручений, в частности, по регулированию демпинга цен и продлению сроков контрактов. Руслан Жаксылыков выразил уверенность, что всю проблематику можно решать в рамках создаваемой рабочей группы, куда войдут представители Министерства обороны и Ассоциации предприятий ОПК.

Напомним, в соответствии с Указом Президента «О мерах по дальнейшему совершенствованию системы государственного управления Республики Казахстан» от 13 февраля 2025 года задачи формирования государственного оборонного заказа были переданы в ведение Минобороны.

КУРС БЕЗОПАСНОСТИ

На базе Центра разминирования для 14 военнослужащих Вооруженных Сил был организован курс по обезвреживанию и утилизации боеприпасов и устройств взрывного действия.

Мероприятия прошли в рамках подготовки военнослужащих к выполнению миротворческой миссии на Голанских высотах, где им предстоит выполнять задачи по устранению угроз от неразорвавшихся снарядов, взрывоопасных предметов и мин, оказывать помощь местному населению.

– На занятиях военнослужащие изучили классификацию, состав и характеристики различных взрывчатых веществ, порядок их учета и применения. Особое внимание уделялось обучению мерам безопасности при проведении подрывных работ и транспортировке взрывоопасных предметов, – пояснил начальник Центра разминирования Конаевского гарнизона полковник Самат Муханов.

Во время практических тренировок на специально оборудованной площадке подрывного городка учебного полигона «Берег» военнослужащие самостоятельно производили взрывы зарядов огневых и электрических способами.

По завершении курса гуманитарного разминирования военнослужащим вручили свидетельства о повышении квалификации.

СИЛА СПОРТИВНОГО ДУХА

В Алматы подвели итоги Зимней спартакиады «Қалқан-2025». Состязания юношей и девушек в составе 17 команд состоялись на базе Центрального спортивного клуба армии Министерства обороны.

Организаторы мероприятия – Национальный военно-патриотический центр Вооруженных Сил, Спортивный комитет Минобороны и республиканское детско-юношеское движение «Жас сарбаз».

Юные спортсмены соревновались в лыжной гонке, стрельбе из пневматической винтовки, подтягивании на перекладине (юноши), подъеме туловища из положения лежа на спине (девушки).

По итогам соревнований в командном зачете обладателем первого места стала сборная Северо-Казахстанской области. Второе место заняла команда города Алматы, третье – досталось спортсменам Акмолинской области.

Победителей и призеров поздравили известные спортсмены – тяжелоатлет Жасулан Кыдырбаев и первая в истории Казахстана чемпионка по ММА среди девушек Молдир Аширбекова.

Торжественное мероприятие завершилось концертом творческого коллектива алматинского филиала Национального военно-патриотического центра и детской студии «Жас сарбаз».

БОЙ В ЦИФРОВОЙ РЕАЛЬНОСТИ

Военно-тактические соревнования, в которых приняли участие команды из более чем 60 организаций образования, прошли на базе Карагандинской школы № 19. Поле боя выступил виртуальный полигон «Геотактика», разработанный отечественной IT-компанией. Новый симулятор боевых действий уже в ближайшее время планируется внедрить в вузах и колледжах Министерства обороны РК.

Участники выполняли различные упражнения по военной топографии и огневой подготовке, а также продемонстрировали свои навыки управления FPV-дронами. За действиями молодых людей наблюдали советник министра обороны Айгүль Тулембаева, а также командующий войсками Регионального командования «Астана» Махсұт Гусейнов. Представитель оборонного ведомства отметила важнейшее значение новых технологий в обучении специалистов.

– Симулятор «Геотактика» позволяет осваивать азы военного дела, тактику боя, учит управлять различными видами вооружения, а также беспилотными летательными аппаратами. Причем это делается в аудитории за компьютером с помощью очков виртуального обзора. Замечу также, что военно-тактические соревнования с использованием компьютерной программы «Геотактика» проводятся впервые на постсоветском пространстве и это разработка отечественных программистов, – подчеркнула Айгүль Тулембаева.

Виртуальный полигон представляет собой многопользовательскую платформу, разработанную для обучения

фундаментальным навыкам боевых действий, навигации и тактической разведки. Симулятор обладает широким спектром функциональных возможностей, позволяющих точно воссоздавать различные сценарии боевых действий и тактических ситуаций. Программа может быть использована как в классической аудиторной обстановке, так и в режиме онлайн-обучения, что делает ее универсальным инструментом для подготовки специалистов.

Руководитель компании «Финист» Денис Зиновьев рассказал, что симулятор «Геотактика» в 2023 году был признан лучшей инновационной технологией на конкурсе стартапов в области обороны «Defence Tech Battle».

– Наша разработка направлена на поэтапную цифровизацию процесса военного образования. Симулятор привлекает студентов военных кафедр практикоориентированные навыки. На сегодняшний день программа позволяет проводить занятия по топографии, огневой подготовке и тактике, управлять БПЛА с использованием джойстиков и очков виртуальной реальности, – пояснил он.

С прошлого года разработка успешно применяется на военных кафедрах Международного университета информационных технологий, Торайгыров университета, Satbayev University, Казахского университета имени аль-Фараби, Кызылординского университета имени Коркыт-Ата, Astana IT University и Казахского национального педагогического университета имени Абая. А уже с нынешнего года, как указала советник министра обороны РК Айгүль Тулембаева, симулятор будет использоваться для обучения курсантов военных вузов и колледжей, а также учащихся общеобразовательных учреждений в рамках предмета «Начальная военная и технологическая подготовка».

По итогам соревнований третье место было присуждено команде школы-гимназии имени Абая, на втором месте – ОШ № 19. Высшее место на пьедестале почета заняли ребята, представляющие ОШ № 32 г. Караганды. Им вручили FPV-дрон, а также комплект оборудования для полетов.

Десятиклассник Дмитрий Ванецкий из победившей команды рассказал, что участвовал в соревнованиях с большим интересом. По его словам, чтобы достигнуть наилучшего результата, было необходимо тесно координировать свои действия с соратниками. Плюс иметь небольшой опыт в компьютерных играх, к примеру, таких как «Атма 3».

– Осваивать программу было довольно комфортно, функции и алгоритм действий интуитивно понятны. Задания были разной степени сложности. Они позволили погрузиться в обстановку, имитирующую реальные боевые действия. Возможности этого симулятора очень велики – можно отрабатывать действия как отдельного пехотинца, так и подразделения в целом, управлять различной боевой техникой, в том числе дронами, – поделился впечатлениями школьник.

ТОЧНО В ЦЕЛЬ

В шахтерской столице прошел первый региональный чемпионат по стрельбе из лука, приуроченный к 100-летию со дня рождения Героя Советского Союза Алии Молдагуловой.

Мероприятие собрало более 50 участников, среди которых были воспитанники патриотических классов «Жас сарбаз» и военнослужащие Карагандинского гарнизона. Соревнования стали важной вехой в развитии этого вида спорта в регионе и значимым шагом в увековечении памяти великой казахстанской героини.

Алия Молдагулова – одна из самых ярких фигур Великой Отечественной войны, чье имя стало символом мужества, чести и самоотверженности. Ее подвиг в защите Родины вдохновляет не только поколения военных, но и молодое поколение, которое, обучаясь в патриотических клубах, развивается в различных видах спорта, укрепляя физическую подготовленность и дух.

В соревнованиях приняли участие представители разных возрастных категорий, но особое внимание было уделено воспитанникам «Жас сарбаз». Среди них первое место завоевали Адина Мұратхан и Райымбек Мұхаметжан, учащиеся школы имени Бауржана Момышулы г. Балхаш.

Среди военнослужащих лучшим стрелком из лука стал старший лейтенант Максат Рыскулов, офицер управления военной полиции Карагандинского регионального гарнизона. Как отметил сам победитель, он увлекся стрельбой из лука недавно, после открытия в Караганде клуба «Qozbaq», где обучают этому виду спорта. «Считаю, что каждый военнослужащий должен быть разносторонне развит и готов к любым вызовам», – подчеркнул Максат Рыскулов.

Эти соревнования не только подтвердили растущий интерес к стрельбе из лука в регионе, но и стали важным событием для патриотического воспитания молодежи, подчеркивая важность физической подготовки и развития личности в целом.

ШЫНАШАКТАЙ КЫЗДЫҢ ШЫҚКАН БИГІ КӨП

Әскерде журналист қызметін атқарып жүрген 15 жылдан артық уақыт ішінде Әсем Жәкенова туралы сан мәрте мақала жаздым. Қаниша екені есімде жоқ. Дегенмен, Әсемнің жауынгерлік және дене дайындығына қатысты жақсы жаңалықтарын ести қалсам, жетістіктерін жаһанға жария етуге асығып тұрамын. Бұл сұхбатқа шынашақтай қазақ қызының Қазақстанның тұңғыш дербес ұлттық бітімгершілік контингентінің құрамында Сирия Араб Республикасының Голан жоталарында бітімгершілік миссиясын орындап келгені арқау болды.

Әсем Жәкенованың «Ынтымақтастық жауынгері» халықаралық әскери-кәсіби шеберлік байқауында, әскери мамандықтарға қатысты «Армия ойындары» халықаралық жарысының шеңберіндегі «Әскери-медициналық эстафета» байқауында Қазақстанның Қарулы Күштері командасының жүлделі орын алуына қосқан еңбегі орасан зор. Ол – «Достастық жауынгері» әскери-кәсіби шеберлік байқауының да үздігі. Сан түрлі сайыстардың кезеңдерінде «Шығыс» өңірлік қолбасшылығының, оған қарасты өзі қызмет ететін 44736 әскери бөлімнің абыройын талай рет асқақтатты. Жекелеген есепте әрдайым кәсіби біліктіліктің жоғары деңгейін көрсетті. Мықтылығын мойындатты.

Сержант үшін ұрыс даласындағы салмағы 65-70 кг, бойы 165-170 см, оқ өтпейтін кедешені мен жалпәскери шлем киген, жеке АК-74М қаруы бар шартты жаралыны іздеу, оған дәрігерлікке дейінгі жәрдем беру, сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату, бірінші жарасым таңу әрі қауіпсіз жерге сүйрелеп жеткізу секілді алғашқы көмек көрсетудің негізгі шарттарын орындау – күнделікті жаттығулар арқылы жинақталған тәжірибе. Ал, Макаров пистолетінен, АК-74М автоматтынан, 7,62 миллиметрлі Драгуновтың мерген винтовкасынан оқ ату – жылдан-жылға жаңартылған көрсеткіштер. Сондықтан да болар көпшілік оны «мерген қыз» деп атайды.

Әсем Жәкенованың лауазымы – аға барлаушы-санитар. Барлаушының басты міндеті: қарсыласты тауып, оның орналасу аумағын, күші мен құралын, қимыл-әрекетінің сипатын,

ұрыс қабілетінің координаттарын анықтау, байланыс құралдары мен қару-жарақ түрлерінің нақты орнын белгілеу, сол территорияның қорғаныс құрылыстары мен инженерлік-химиялық бөгеттерін барлау, сондай-ақ қарсыластың қолындағы қару-жарақтың жаңа үлгілерін қолға түсіру. Барлаушы шапшаң, шыдамды, салқынқанды, денесі шыныққан, қандай қиындық болмасын төзімді болуы керек десек, ол қасиеттердің барлығы сержант Жәкенованың бойында бар.

Оның әскери қызметтегі барлаушылығы мен мергендігі бір төбе, спорт әлеміндегі бағындырған белестері бір төбе. Ол – әскери-қолданбалы спорт түрлерінен ТМД және ҚР Қарулы Күштері арасындағы жарыстардың бірнеше дүркін жеңімпазы, қол жекпе-жегінен спорт шебері, дзю-до және самбо күресінен спорт шеберлігіне үміткер. MMA аралас жекпе-жекте кәсіби жауынгер әрі панкратионнан халықаралық санаттағы спорт шебері. Әсем Жәкенова полигондардағы оқу-жаттығуларында берілген тапсырмаларды ер-азаматтармен тең дәрежеде орындайды. Нәтижелері асып түспесе, еш кем түспейді. Тіпті ұлы мен қызына аяғы ауыр кезде де жарыстарға қатысып, босанғанға дейін дене шынықтыру жаттығуларын оңай орындап жүрді. Бүгінгі күні балалары кәсіби жүзу спортымен айналысады, жаттығу залында да дене шынықтырумен шұғылданады.

«Миссияға мықты жүрек дәуек...»

– Әсем, Тауу Шығыстағы даулау аумақта бітімгершілік миссиясын орындауға не түрткі болды?

– Әскери қызметте форма киіп, сырт көзге салқынқанды көрінгенімізбен, үйде жаны нәзік әйел, балаларымызға бақыт тілеген анамыз ғой. О баста отбасының қаржылық жағдайын жақсарту мақсатында БҰҰ-ның бітімгершілік отрядының құрамына өтіп, ең қауіпті миссия саналатын Батыс Африкадағы Мали мемлекетін таңдағаным рас. Бір жыл дайындықтың барысында басымдықтарым түбірімен өзгерді. Яғни, бұған дейін басты деген дүниелер маңызын жоғалтты. Соғыс жүріп жатқан мемлекеттің халқына бітімгер ретінде көмек көрсетсем деген ниет туындады.

– Голан жоталарындағы бітімгершілік миссиясының ерекшелігі сол, контингент құрамына әскери әйелдер де алынды. Сіз – миссия орындауға жіберілген санаулы әскери әйелдің бірісіз. Сынақтан өту қиын болмады ма?

– Бірнеше кезеңдік дайындық, бір жыл отбасымыздан жырақта болдым. Жауынгерлік, дене дайындығы, моральдық-психологиялық жағынан бізді жан-жақты әзірледі. 480 адамның арасынан сүрінбей шықтым. Барлық көрсеткіштерім бірінші сатыда болғандықтан, өз-өзіме сенімді болдым. Күш-жігерімді сапып, тырысып жүріп, ағылшын тілін де үйреніп алдым. Осылайша іріктеуден өттім. Қазақстанның алғашқы дербес ұлттық бітімгершілік контингентінің құрамында «БҰҰ-ның Голан биіктіктеріндегі бөлімді бақылау жөніндегі күштері» бітімгершілік миссиясын орындауға баратынымды дайындықтың соңында ғана шештім.

– Миссияның маңыздылығын шет мемлекетке табан тірегенде сезінген шығарсыздар?

– Иә, ұшақпен аман-есен Дамаск қаласына ұшып келгенде жергілікті халықтың қиын жағдайын өз көзімізбен көрдік. Соғыс болып жатқан жерде қайбір жетіскен өмір бар дейсің. Төбесі тесік, қабырғасы жоқ үйлер. Жейтін тамағы, ішерге суы жоқ кішкентай балалардың жүгіріп жүргені жүректі ауыртып. Әлемнің ең тұрақсыз әрі даулы аймақтарының бірі – Голан биіктігінде 10 шақты мемлекеттен келген бітімгерлермен БҰҰ базасында міндетімізді бірге атқардық. Дініміз бен діліміз, тіліміз мен салт-дәстүріміз алуан түрлі болса да, бір мақсатта қызмет еттік. Бір командада жүріп, дос болып кеттік. Сирия халқы маған өте ұнады. Экономикасы ауыр күйзелісті басынан өткізіп жатса да, ерекше мейірімді, жүректені таза.

– Қалай дегенмен, Голан көп бөлігін Израиль басып алған,

шығыс бөлігі Сирияға тиесілі әскери маңызды стратегиялық аумақ қой. Үрей мен қорқыныш сезімі болмады ма?

– Иранның Израильге 300-ге жуық зымыранымен стратегиялық маңызы бар нысандары мен әскери базаларына соққы жасаған күнді ешқашан ұмытпаспын. Зуылдаған зымырандардың қызыл отын өз көзімізмен көргенде қатты шошымды. Отбасымды, бала-шағамды енді көрмей қаламын ба деген қорқыныш биледі бойымды. Тағы бір есіме түскен жайт: кезекшілікте тұрғанда кішкентай балалар тамақ, су сұрап келеді. БҰҰ ережесі бойынша бізге тыйым салынған. Осындай сәттерде көз-жасымды тыйып, байсалдылық көрсету қиынға түсті. Голан биіктігі – Израиль мен Сирия жарты ғасырдан астам уақыт қақтығысып келе жатқан аймақ. Биіктік біріншіден, Израильге Сириядағы әскерлердің қозғалысын бақылау үшін зор мүмкіндік, екіншіден, құрғақ аймақ үшін негізгі су көзі болып саналады, үшіншіден, ол жерде мұнай кен орны бар, климаты жағымды. Бізге Голан жоталарындағы атысты тоқтату режимін қамтамасыз ету жөніндегі міндеттерді орындау жүктелді. Күндіз 40 градус ыстықта, бүкіл экипировкамен, қару-жарақпен жүріп, түнде ұйықтамай, елдің тыныштығын қорғап тұруға тырыстық.

– Әрбір патрульдік кезекшілік қауіпті болды дейсіз ғой?

– Миссияға қатысу – біреулер айтқандай оңай шаруа емес. Кейбір адамдар ел көріп, жер көріп, қидырып келді деп ойлауы мүмкін. Шын мәнісінде қаншама күш-қайратыңның кеткенін, жүйке жүйесіне қаншалықты салмақ түскенін осы жолды жүріп өткен адам ғана түсінеді. Қалай дегенмен, соғыс болып жатқан аумақта бардық. Бұрын-соңды көрмеген көріністі көрдік. Менің ойымша, қақтығыс пен соғыс оғы төбеден жауып тұрған елге бару әркімнің қолынан келе бермейді. Ол үшін мықты жүрек керек. Психология керек.

– Әсем, өзіңіз секілді әскерде жүрген қыз-келіншектерге мереке қарсаңында қандай тілек айтасыз?

– Барша қыз-келіншектерді 8 наурыз – Халықаралық әйелдер күнімен шын жүректен құттықтаймын. Әрине, ең басты тілек: елімізде бейбітшілік болсын! Ешқашан соғыс болмасын! Жеріміз тұтас, еліміз тату болсын! Отан қорғаушылар ел аңдындағы парызын адал орындасын!

– Сұхбатыңызға рахмет!

Аула СӨКЕНҚЫЗЫ

АРМАНЫ АСҚАК АРУ КЫЗ

Біздің бұл жолғы кейіпкеріміз Гүлзира Бақытбекқызы Исбаева – кәсіби әскери, кәнігі маман. Ол елдің шығысындағы Семей қаласына қарасты Знаменка (қазіргі Көкентау ауылы) елді мекенінде дүниеге келген.

бург қаласындағы А.Ф.Можайский атындағы Әскери-ғарыш академиясына түскен. Әрине, бұл жерде оқудың өзіндік қызығымен бірге қиындықтары да болды. Бірақ, ол райынан қайтпады. 5 жыл бойында сабағын үздік оқып, 2024 жылы аталған әскери академияны «Арнайы мақсаттағы автоматтандырылған жүйелерді қолдану және пайдалану» мамандығы бойынша қызыл дипломмен бітіріп шығады.

ҚР Қорғаныс министрінің 2024 жылғы 15 маусымдағы №072 бұйрығымен «лейтенант» әскери атағы берілді. Тұған елге оралғаннан кейін Радиоэлектрондық күрес департаментіне қарасты 43988 әскери бөліміне штаб офицері (байланыс жөніндегі) болып тағайындалады. Міне, содан бері өзінің кәсіби жоғары білімін, жасқа тән іскерлігін, маманға лайықты жоғары ынтықсын көрсетіп, әріптестері арасында жоғары беделге ие болуда.

Лейтенант қыз өзінің бос уақытында кітап оқуды, музыка тыңдауды, сурет салуды жақсы көреді. Өзіндік дайындыққа да көп көңіл бөліп, тәжірибелі мамандардан үйренгенін іс жүзінде жақсы қолдана біледі.

Көктем мерекесі қарсаңында қарындасымызға хабарласып, көңіл-күйін бәрісіз. «Аға, өзіңіз білесіз, қандай сарбаз генерал болуды армандамайды?! Менің әскери қызметім енді басталды. Ендіше, түптің түбінде қазақ әскерінің генералдар корпусын толықтыратын үміткердің бірі болармын. Сондықтан сол жоғары атаққа лайықты болу жолындағы қызметімді бастап кеттім ғой», - деді ол.

2002 жылғы 30 маусымда өмір есігін ашып, сол жерде орта мектепті бітірді. Бір қызығы, бала күнінен әскери адам көрсеніп қарап, сондай болуды армандайтын. Білім ордасынан үлкен өмірге қанат қаққанда сол арманына қол жеткізуге біржола бел буды. Сөйтіп, 2019 жылы ҚР ҚК Құрлық әскерлерінің әскери институты арқылы Санкт-Петербург

ЕР ЖІГІТТІҢ ЖОЛЫН ҰСТАНҒАН АРУ

Кейбір ұлдар әскерден бас тартып, қашып-пысып жүргенде форма киген аруларға қарап сүйсінеміз, тәнті боламыз. Жасыратыны жоқ, олар қызметке жауапты, тапсырылған іске тыңғылықты келеді. Міне, сондай арулардың бірі ефрейтор Шынысова Диана Төлеубекқызы (02.04.1993 ж.т.) – жер жәннаты Жетісудің орталығы Талдықорғанның тұмасы.

Жастайынан спортқа жақын өсті. Мектепте оқып жүргенде волейбол, баскетбол, тіпті футбол ойнайтын. Тауға шыққанды да ұнататын. Үйде әртүрлі тәттілер пісіретін. Тағы бір қызығы, КамАЗ жүк көлігін ер балалардан артық жүргізетін. Бір сөзбен айтқанда, ерлердің ісіне бір қадам жақын болып өсті.

2001 жылы Алматы облысы, Көксу ауданы, Баллық би кентіндегі Қ.Жалайыр атындағы гимназия-мектебіне барып, оны 2009 жылы бітірген. Сосын Талдықорған Заң колледжіне «Қаржы» мамандығы бойынша оқуға түскен. 2012 жылы аяқтап, сол жылы тұрмысқа шықты. Қазіргі уақытта жолдасы Жақып Бахтияр Рамазанұлы екеуі Елен атты ұл және Балжан атты қыз тәрбиелеп отыр. Екеуі – Шенгелді ауылының №6 Қ.Жалайыр атындағы орта мектебінің оқушылары. Бахтияр көп жылдан бері жедел жәрдем жүгізушісі болып істейді. Өзі 2016 жылғы 11 сәуірде Қазақстанның Отан қорғаушылар сапына әскери қызметке шақырылған. Бүгінде Алматы облысы, Қонаев қаласы, Шенгелді ауылындағы 54179 әскери бөлімінде маман (жүргізуші-электрик) лауазымында қызмет етуде.

Мереке қарсаңында қарындасымызға хабарласып, көңіл-күйін бәрісіз.

– Әкем Төлеубек марқұм болған. Жақсы адам еді. Ал анам Алтынхан – мен үшін ең әдемі жан. Өзімнен кейінгі сіңлім Зарина екеуміздің әрдайым тілеуімізді тілеп, әр қадаммызға қуанып отырады. Екеуі азаматтық адамдар ғой, рұқсат болса, оларды өзіміздің сүйікті басылымымыз – Қорғаныс министрлігінің «Сарбаз» газеті арқылы 8 наурыз – Халықаралық әйелдер күнімен құттықтағым келеді. Зор денсаулық, қажымас қайрат тілеймін! Ал өз басым келсек, бала күнгі арманыма қол жеткізген әскери адаммын. Сондықтан Отан үшін қызмет етуге әрқашанда дайынмын! - дей-

ді ер жігіттің жолын ұстанған патриот қыз. Сіздің де мерекеңіз құтты болсын, қарындасым!

Марат ЖҮНИС-БЕК

БАТЫРДЫҢ БАТАСЫН АЛҒАН БАҚЫТ

**Запастағы майор
Бақыт Қожахметқызы
Сұлтанова – Армия
генералы Сағадат
Нұрмағамбетов
атындағы әскери
колледжде Тәрбие және
идеологиялық жұмыстар
бөлімінде еңбек етіп келе
жатқан білікті маман.**

Оның әскери қызметке келуі тектен-тек емес. Армия генералы Сағадат Нұрмағамбетовтің өзі «Осы қыздан нағыз әскери қызметші шығады» деп оның әкесіне бірінші рет көрген кезде-ақ айтқан екен.

Бақыт Қожахметқызы 1976 жылы 21 сәуірде бұрынғы Ақмола облысы, Целиноград ауданы, Мортқық ауылында дүниеге келген. 1999 жылы ол Ақмола мемлекеттік медициналық университетін бітіріп, облыстық ветеринарлық зертханада жұмыс істеп жүреді. Дәл сол уақытта Мортқық ауылына генерал Сағадат Нұрмағамбетов талай жыл көріспеген бөлесін іздеп келген екен. Оның көзі бөлесінің ұлдарына емес, бойы ұзын, өзін тік ұстаған, көзі көкшіл, үйдің кенжесі болса да, аға-әпкелерін бұйрықпен жұмсап отырған қыз Бақытқа түседі. Көп ұзамай елордада жаңадан ашылып жатқан республикалық «Жас ұлан» мектебіне зертханашы болып орналасады. Арада тағы да біраз қызметтерді атқарған ол 2007 жылы әскери қызметке шақырылған.

Майор Бақыт Қожахметқызы «Жас ұлан» республикалық мектебінде 2007-2015 жылдар аралығында оқу рота ко-

мандирлерінің тәрбие және әлеуметтік-құқықтық жұмыстар жөніндегі орынбасары, оқу ротасы командирінің орынбасары-психологы болып қызмет атқарды. 2015-2023 жылдары қазіргі Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері Әскери-әуе күштері Бас басқарма штабының Әскери-әуе күштері командалық пунктында тәрбие және идеологиялық жұмыстар бойынша офицері (психолог), тәрбие және идеологиялық жұмыстар бойынша байланыс торабы бастығының орынбасары, тәрбие және идеологиялық жұмыстары қызметінің офицері болып қызмет атқарды. 2023 жылы Кеңес Одағы Батыры, Халық қаһарманы, Армия генералы С.Нұрмағамбетов атындағы әскери колледжде қайта оралып, бүгінде Тәрбие және идеологиялық жұмыстар бөлімінің маманы, 3 оқу ротасының кураторы қызметін атқарып жүр.

Альмира Жабаева

ӘЛИЯ ЕСІМІН ИЕЛЕНГЕН ӘСКЕРИ МАМАН

**Подполковник Әлия
Бақытжанқызы
Ниязимбетова
– Әуе қоранысы
күштері әскери
институтының
білім сапасын бағалау
(мониторинг)
бөлімінің әдіскері,
педагогика
ғылымдарының
магистрі, 20 жылдан
астам педагогикалық
тәжірибесі бар білікті
маман.**

Ол Ақтөбе қаласында дүниеге келіп, бүгінде әскери білім жүйесін жетілдіруге бар күшін салып жүр. Мәселен, оның бастамасымен Әскери институттың баллдык-рейтингтік жүйесі енгізілді, білім беру процесін бақылау және бағалау ережелері жасалды, оқу-әдістемелік кеңес жұмысының негіздері қалыптасты, курсанттардың білім сапасын арттыруға бағытталған бірнеше әдістемелік жобалар іске асырылды.

Әлияның еңбегі Қазақстанның әскери білім жүйесін дамытуға зор үлес қосып, болашақ офицерлердің сапалы даярлануына мүмкіндік берді.

Әлия Бақытжанқызы тек білім сапасын арттыруға ғана емес, курсанттардың тұлғалық дамуына да ерекше назар аударады. Ол – жауапкершілік пен тәртіпті, білімге деген ұмтылысты бірінші орынға қоятын шебер ұстаз.

Курсанттарға талапшылық таныта отырып, олардың ерік-жігерін шыңдауға, өз бетімен шешім қабылдауға үйретеді. Оның жетекшілігімен көптеген жас офицерлер әскери мансапқа нық қадам басып, кәсіби даярлықтан өтті.

Кейіпкеріміз I спорттық разряды бар спортшы, дене дайындығына ерекше мән береді.

Сонымен қатар, саяхаттауды ұнатады. Оның Токио, Нью-Йорк және Мадридтен естелік сыйлықтар алып келу арманы бар. Бұл оның әлемді танып-білуге, мәдениетаралық қарым-қатынасты бағалауға деген құштарлығын көрсетеді.

Ол үшін Әлия есімі – жауапкершілік пен қайсарлықтың мәңгілік символы. Осы ұлық есімге лайықты болуға бар күш-жігерін жұмсап келеді.

**Әлия Жарболқызы
Бабаева – ҚР
Қарулы Күштері
Әуе қорғанысы
күштерінің әскери
институтында
абыройлы қызмет
етіп жүрген кәсіби
маман, жанұясының
берекесі, бес баланың
аяулы анасы.**

ӘСКЕРИ САЛАҒА БЕЙІМДЕЛГЕН ӘЛИЯ

Ол 44 жыл бұрын Ақтөбе облысы, Комсомол ауданында дүниеге келген. Бүгінде ол әскери институтта Ведомстволық желілік деректерді беру бөлімшесінің бастығы қызметін атқарады. Әскери салада байланыс жүйесінің үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз етуге өз үлесін қосып келеді.

Көптеген әскери мамандар тәрізді Әлия да спорт пен әскери дайындықты қатар алып жүреді. Ол Президенттік көпсайыс бойынша өткен әскери чемпионатта бірінші орынға ие болып, өзіннің физикалық және рухани мықтылығын дәлелдеді. Сондай-ақ, АК-74 автоматын ағудан 90 балл жинап, әскери шеберлігінің жоғары деңгейін көрсетті.

Әскери қызмет әйел адамға үлкен жауапкершілік жүктейтіні белгілі. Дегенмен, Әлия ханым әскери қызметі мен отбасылық өмірін тең ұстап келеді. Ол – мейірімді ана, сүйікті жар. Бес баланың тәрбиесіне баса назар аудара отырып, оларды адалдыққа, патриоттыққа баулуға.

Өмірін әскери қызметке арнаған қайсар жан үшін жаңа белестерді бағындыру – басты мақсаттардың бірі. Ол саяхаттауды армандайды, түрлі елдерді көріп, әлем мәдениетімен танысқысы келеді. Сонымен қатар, өз қызметінде одан әрі биік дәрежелерге жетуді көздейді.

ӘСКЕРИ ҚЫЗМЕТ ӘУ БАСТАҒЫ АРМАНЫ БОЛҒАН

Динара Үйсінбаева – үй ішіндегі бес баланың ортанышысы. Ол жастайынан өте алғыр болып өскен. 2019 жылы Қарағанды облысы білім басқармасының Ақтоғай ауданы білім бөліміне қарасты Сарышаған кентіндегі жалпы білім беретін мектебінің 9-сыныбын бітірген соң, өз еркімен Тараз қаласындағы «Жамбыл политехникалық колледжіне оқуға түскен. Дәл осы ортада кәсіптік білім беретін оқу орнына 2022 жылы «Радиоэлектроника және байланыс» мамандығы бойынша бітіріп шыққан.

Содан күндер өтіп, айлар жылжып, 2024 жылдың күзінде өздері өскен жаңа ортасында, әкесі мен шешесінің көз алдында Динара өзінің әскери қызметші болатындығын жеткізеді. Ата-анасы мен отбасы мүшелерінен қолдау тапқан Динара Үйсінбаева Приозерск қаласында орналасқан Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Әуе шабуылына қарсы қорғаныс әскерлеріне қарасты 44841 әскери бөліміне құжаттарын тапсырады. Өзін жақсы қырынан көрсете білген қазақтың қаршадай қызы тез арада әскери киім-кешектермен қамтамасыз етіліп, 44841 әскери бөліміндегі жеке құрам қатарының санын толықтырады.

Келісімшарт бойынша әскери қызметке қабылданған қатардағы жауынгер өз ойын былайша жеткізді: «Отан алдында қызмет ету маған үнемі. Кешегі Ұлы Отан соғысы жылдарында ерліктің ерен үлгісін көрсеткен мерген қыз Әлия Молдағұлова, пулеметші Мәншүк Маметова, ұшқыш Хиуаз Доспанова сынды батыр апаларымыздың өмірі мен ерліктерінен үлгі алып, келешекте әскердегі қазақ қыздарының мақтанышы болғым келетінін жеткізім келеді».

Думан Жұмашұлы

ОТБАСЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ СӨЗ ЕТІЛДІ

Абай гарнизонының 30217 әскери бөлімінде жас әскери қызметшілердің отбасы мүшелері «Әйел – өмір шырағы» тақырыбын талқылаған дөңгелек үстел басына жиналды.

Әскери бөлім командирінің әскери қызметшілердің отбасы мүшелерімен жұмысты ұйымдастыру жөніндегі көмекшісі Армангүл Жамалова отбасындағы әйелдің рөлі, отбасының құндылығы, жаңадағы қарым-қатынас туралы жас әскерилердің отбасы мүшелерімен әңгімелесті. Психолог аға лейтенант Назира Қайназарова отбасындағы түрлі жағдайларға қатысты сұрақтар қойды. Әрі ол жағдайлардан шығудың жолдарын талдап, талқылап, пікірлесіп та өткізді. Әскери бөлім психологы лейтенант Алена Панченко «Отбасы жылуы» тақырыбында отбасылық қарым-қатынас тренингін ұйымдастырды, психологиялық ойындар ойнатты.

Жас отбасы мүшелері қызу пікірталасқа белсенді қатысып отырды. Өз ойларын да дәлелдермен жеткізе білді. Олар дөңгелек үстел басында талқыланған мәселелер өте өзекті болғанын және отбасылық құндылықтарды қастерлеуді, жалпы жаңадағы қарым-қатынасты барынша нығайтуды көздейтін іс-шаралардың жиі өткізілгенін қалайтындарын білдірді. Тамаша демалыс үшін ризашылықтарын жеткізді.

Алуа ИСКАКОВА
Суретті түсірген автор

ҚУАТ БОП ТАСЫНҒАНДАР

Халықаралық
әйелдер күні

5

ҒАСЫР КУӘГЕРІ АТАНҒАН АРДАГЕР ӘЖЕЙ 101-ГЕ ТОЛЫП ОТЫР

**«Несіне қуанасың, бала батыр,
Қариялар азайып бара жатыр...»
Иә, не дерің бар, кемеңгер қариялардың қатары сиреп кеткені – өмір шындығы.**

Тұрғыны көп саналатын қалалардың шұрайлысы атанған Шымкент шаһарында Ұлы Отан соғысы ардагерлерінен екі-ақ адам қалыпты. Солардың бірі – алдағы 9 наурызда 101 жасқа толып жатқан әкеміз, әскери байланысшы Мосунова Нина Егоровна апай. Бұрнағы жылдары тың еді, соңғы кезде жиі-жиі төсек тартып қалып жүр. Бірақ, мұндағы ардагерлер Каолици-ясының мүшелері әріптес әжелерін ешқашан назардан тыс қалдырған емес. Жаңа жыл қарсаңында, таяуда өткен «Алғыс айту» күнінде «Қарулы Күштер ардагерлері» РҚБ Шымкент қалалық филиалы мен «Желтоқсан ақиқаты» РҚБ Шымкент қалалық филиалының төрағалары, ҚР Қорғаныс министрлігінің Сабыр Рахымов атындағы әскери колледжінің және қалалық қорғаныс істері жөніндегі департаментінің қызметкерлері жиі-жиі барып, ардагерді айтулы мереке күндерімен құттықтап,

сый-сыяпаттарын ұсынып қайтқан болатын. Алдағы 8 наурыз – Халықаралық әйелдер күні мен байланысшы әжейдің кезекті туған күніне орай отставкадағы полковник Онбаев Серікбай Мейірбайұлы мен ҚР ҚК қызметкері Оспанова Гүлмира Болатқызының ұйымдастыруымен кезекті іс-шаралар жүзеге асырылмақшы. Бұл ретте ардагерге ҚР Қорғаныс министрі генерал-полковник Руслан Жақсылықов пен «Қарулы Күштер ардагерлері» РҚБ төрағасы Халық қаһарманы, Армия генералы Мұхтар Алтынбаевтың арнайы сыйлықтары табыс етілетін болады. Мерекеңіз құтты болсын, ғасыр куәгері атанған ардагер байланысшы!

Марат ЖҮНІС-БЕК

КИЫНДЫҚТАН ИМЕНБЕГЕН ИНДИРА

Қазіргі уақытта елімізде өзінің қарым-қабілетімен, еңбекқорлығы мен күш-жігерімен ерекшеленетін көптеген арулар бар. Солардың бірі – 33 жастағы телефонист Индира Сарыбаева. Қарағанды гарнизонының 36352 әскери бөлімінде қызмет атқаратын Индира – нәзік болмысына қарамастан мықты және төзімді жан.

Индира Қарағанды облысының Қарқаралы ауданында дүниеге келіп, Көкпекті ауылында мектепті тәмамдаған соң, кеншілер астанасы – Қарағанды қаласындағы жоғары политехникалық колледжде оқуға түсіп, құтқарушы мамандығы бойынша білім алған. Ол оқу барысында альпинизммен айналысып, жүзуді үйреніп, апаттық жағдайда адамдарды іздеп, құтқару, алғашқы медициналық көмек көрсету дағдыларын меңгерген. Сондай-ақ, түрлі табиғи жағдайда тірі қалу курстарынан өткен және жағдайға байланысты қалай баспана құру, су табу және тамақтану ережелерін біледі. Оқуын тәмамдағаннан кейін Индира тұрмысқа шығып, бес бала тәрбиелеп отыр. Алайда, оның өміріндегі басты өзгеріс 70 шақырым қашықтыққа жүк арқалап, жүкті жаттығу барысында тауларда жасаған жорығы болды. Бұл қиындықтарға қарамастан Индира ешқандай қолайсыздық сезінбегенін айтады. Осы оқиға оның қайсарлығын, шыдамдылығын және күшін көрсетті. Алайда, мамандығы бойынша жұмыс істеу оған бұйырмады. Оның өмірі жаңа бағыт алды. Балаларымен бірге болуды шешіп, көп жыл бала күту демалысын алды. Алғашқы баласы 11 жаста болса, ең кішісі 3,5 жаста. 2019 жылы Индира өміріндегі жаңа белеске қадам басып, әскери қызметке кірді. Бүгінде ол 36352 әскери бөлімінде телефонист болып қызмет етеді. Бес баланың анасы Ұлы

Жеңістің 80 жылдық мерейтойына негізделген әскери шаруға Қарағанды қыздарының атынан қатыспақшы.

Қоғамда ешбір жанға зияны мен кесірі жоқ, тек мейірімін төгіп, әлемге шуағын шашып жүретін, жасайтын мінзді адамдар баршылық. Солардың бірі – Кеңес Одағының Батыры, Халық қаһарманы, Армия генералы Сағадат Нұрмағамбетов атындағы әскери колледжде 20 жылға жуық үздіксіз еңбек етіп келе жатқан Дүйсенгүл Ақанқызы Төлегенова.

ҰЛАНДАРДЫҢ АНАСЫ – ДИНА АПА

Дүйсенгүл Ақанқызы – әскери колледждің асханасында ас таратушы болып жұмыс жасайды. Әскери колледждің жеке құрамы, кадеттер мен ұландар оны жай ғана «Дина апа» деп атап кеткен. Әскери колледж басшылығы Дина апаны өте құрмет тұтады, ал үйінен жырақта жүрген, әскери қызметтік өмірге қадам басып, қатал тәртіпке төселе бастаған кадеттер мен ұландар апаны ерекше қадірлеп, шын жүректен жақсы көреді. Апаным асханада барлық тәрбиеленушілерге күніне төрт мезгіл ас мәзірі бойынша берілетін тамақтарды үлестіріп, таратып отырады. «Менің

балаларым», «Айналайындар», «Қарақтарым аш қалып қалмасын» деп, ешкімді алапайым, бастырынан сипап, жылы сөзін жаудырып, аналық жүрегіндегі кен мейірімін төгеді.

Дүйсенгүл апа 1956 жылы 10 тамызда Жезқазған облысы, Ұлытау ауданында дүниеге келген. Әкесі Ақан шахтер болса, анасы жалғыз қызы Дүйсенгүлді босанып болған соң, кенеттен дүниеден өтіп кетті. Ал өзі болса әкесінің туған апасы Әліма әжесінің қолында өскен екен. 1975 жылы Арқар қаласы, Аңғар совхозының тұрғыны Бақытжан деген кісінің өмірлік жары атанып, 3 баланы дүниеге әкеледі. Ешқандай жоғары білім алуға мүмкіндігі болмаған апамыз қара жұмыстан қорықпай, тынбай еңбектенді. 1976-1994 жылға дейін Арқалық қаласындағы Аңғар совхозында мектепте тазалықшы болып жұмыс жасайды. Ал, 1998 жылы балалары өскен соң, Астана қаласының шетінде орналасқан Қабанбай ауылына көшіп келеді. 2006 жылы «Жас ұлан» республикалық мектебіне алғашында тазалықшы болып, ал зейнетке шыққан соң ас таратушы болып жұмыс жасап келеді. Дина апа – өмірден көп қиыншылық көрген кейуана. 2000 жылы 48 жасында жолдасы қайтыс болған соң, жалғыз басты анаға 3 баланы аяққа тұрғызу оңай болған жоқ. Әз ғұмырында оны қандай тауқыметтер мен сынақтар күтіп тұрса да, Дина апа – шыдамдылық танытып, моймай, оларды жеңе білген керемет жан. Әңгімелесу барысында Дина апа былай дейді: «Армия генералы Сағадат Нұрмағамбетов атындағы әскери колледж – мен үшін ыстық мекеме. Мұнда күллі Қазақстанның әр облысынан жиналған менің қаншама балаларым әскери оқуға түсіп, оны аяқтап, туған Отаны алдындағы борыштарын, әскери қызметтерін атқарып жүр. Мен оларды өз балаларымдай көремін».

Альмира Жаббаева

ЖЕТІСТІККЕ ЖЕТКЕН ЖАНАР

Жанар бала күннен әскери болуды армандады. Оның арманына қанат бітірген – туған ағалары. Ағаларына қарап бой түзеп өскен қыз көп ұзамай мақсатына қол жеткізді. Қазір әскери ортада сыйлы. Білгір маман.

«Алдыңғы арба қалай жүрсе, соңғы арба солай жүреді» деген сөз бар. Жанар – үйдің кенжесі. Аға-апаларынан үлгі алды. Алақалдң тумасы кішкентай кезінен бәрін тоқып өсті. Әскери киімді киіп, бойын тіктеп жүретін ағаларына ұқсағын келді. «Мен де әскери киім киіп, Отанымды қорғаймын» деген мақсат та болды. Осылайша, әскери ортаға қадам басты.

«Отбасында бес ағайындымыз. Үш ағам – ҚР Қарулы Күштерінің қызметшілері (қазіргі кезде әскери зейнеткер).

Әпкем де бар. Ол – емхана мейірбикесі.

Бала күнгі арманыма қол жеткіздім деп айта аламын. Алғаш әскери ортаға 2007 жылы келдім. Осы жылы Астана қаласының ҚР ҚМ Байланыс әскеріне (55765 әскери бөліміне) шақырылдым. Сол күннен қазіргі кезге дейін қызмет етіп келеміз», - деп бастады сөзін ол.

Қазіргі таңда кіші сержант Жанар Жүнісбекқызы – ҚР Қарулы Күштерінің әскери қызметшісі. Оның ҚР Қарулы Күштерінде қызмет етіп келе жатқанына – 18 жыл. Ол сегіз жыл бойы әскери саланың қызығын да, шығынын да татып келеді.

Бәріміз білеміз, қыз баласына, жалпы әйел затына әскери орта оңайға соғласы анық. Ақыл мен күш-қайраттың арқасында талайы қиындықты еңсеріп жүр. Жанар да солардың қатарында. Бәрін жеңе жүріп, жетістіктерге қол жеткізді. Оны кеудесінде жарқыраған «Қазақстан Республикасы Қарулы Күштеріне – 20 жыл», III дәрежелі «Мінсіз қызметі үшін», II дәрежелі «Мінсіз қызметі үшін», «Қазақстан Республикасы Қарулы Күштеріне – 30 жыл», «Байланыс әскеріне – 100 жыл» төсбелгілерінен байқауға болады. Сонымен қатар, Жанар Жүнісбекқызы – бір емес, үш рет әскери парадқа қатысқан үздік әскери қызметші. Бүгінгі күніне ол «шүкір» дейді.

«Марқұм әкем Жүнісбек Қопабаев пен анам Мейісханға алғысым шексіз. Маған үлкен қолдау көрсетті. Балам Бақытты кішкентайынан бағып, алаңдамай жұмыс істеуге жағдай жасады. Анама Алла ұзақ өмір берсін! Басымды иіп, рәхметімді айтамын», - дейді сөз арасында ол.

Әрине, ана деген – әрдайым перзентінің қамқоршысы. Жанардың да анасының мерейін үстем етіп жүрген жайы бар. Еңбегінің арқасында «Отан қорғаушының анасы» төсбелгісін таққызып, көзайым етті. Кенже қыз осылай өрледі. Ана үмітінің ақталғаны осы шығар.

Көзі тірісінде атасының тегін алып, аманат еткен ұлы Бақыт Жүнісбек ержетіп, бүгінде Отан алдындағы борышын өткеріп жүр. Ол да осы әулеттен үлгі алып, текті перзент болады деген сенімдеміз.

Рима ӘБЕУОВА

ӨЗ ІСІНІҢ МАЙТАЛМАНЫ

Қазақтың жүрегі, болашағы – ару қыздарымыз. Толғанай Баделханқызының өмір жолы – осы бір айтулы қасиетті ұғымның айқын дәлелі. Ол Қарағанды облысының Қарқаралы ауданында 2004 жылдың 12 қазанында дүниеге келіп, бүгінгі таңда тек медицина саласында ғана емес, әскери қызметте де жетістіктерге жетіп, жастарға үлгі боларлықтай тұлғаға айналды.

Толғанай Мәдениет ханымның білім жолы 2010 жылы басталған. Қарағанды облысы, Топар кентіндегі №1 мектепте 2019 жылға дейін оқып, кейін Қарағанды облысының Қарағанды жоғарғы медициналық интерколледжінде фельдшер мамандығы бойынша білімін жалғастырды. Өзінің табандылығы мен еңбекқорлығы арқасында 2023 жылы оқу орнын сәтті аяқтап, білікті маман атанды. Қарағанды қаласында Жедел жәрдем №5 станциясында фельдшер болып қызмет еткен Толғанай Мәдениет өз мамандығының шебері ретінде халыққа көмектесуді, денсаулық сақтау саласында маңызды рөл атқаруды өзіне басты міндет санайды. Ол адамдардың өміріне араша түсіп, жедел жәрдем қызметінің ажырамас бөлігіне айналды. Өміріндегі жаңа белес 2023 жылдың қазан айында келді, ол кезде фельдшер ару 31775 әскери бөлімінде 1-ші мототықштар батальонының бөлімше командирі-фельдшер лауазымына тағайындалды. Бұл оның үлкен жауапкершілік пен әскери қызметке деген адалдығын дәлелдеді. Қазіргі таңда ол кіші сержант атағына ие болып, 2024 жылы кезекті сержант атағын да алды. Осы жылда ол тек әскери саладағы қызметін ғана емес, ел қорғаны, патриоттық рухы жоғары деңгейде сезінетін тұлға ретінде қалыптасты.

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖЕНСКИЙ ДЕНЬ

Халықаралық
әйелдер күні

6

СИМВОЛЫ КРАСОТЫ, СИЛЫ И ОТВАГИ

С каждым годом в казахстанской армии растет и укрепляется роль женщин-военнослужащих. Сегодня они занимают различные должности и служат связистами, медиками, психологами и делопроизводителями. В Международный женский день 8 Марта женщины будут принимать поздравления от своих коллег-мужчин, вместе с которыми они служат на благо нашего Отечества.

Нариман ДЮСЕНОВ

В Военном институте Сил воздушной обороны имени дважды Героя Советского Союза Т. Н. Бегельдинова женщины-военнослужащие занимают свое почетное место. На их плечах лежит работа с курсантами и офицерами, а также важная и ответственная работа в делопроизводстве.

Одной из таких сильных и стойких женщин является капитан запаса Алия Шинтаева, которая исполняет обязанности старшего офицера финансовой службы. Женщина носит то же имя, что и славная дочь казахского народа снайпер Красной Армии, Герой Советского Союза Алия Молдагулова, чей бесценный подвиг навсегда останется в памяти потомков.

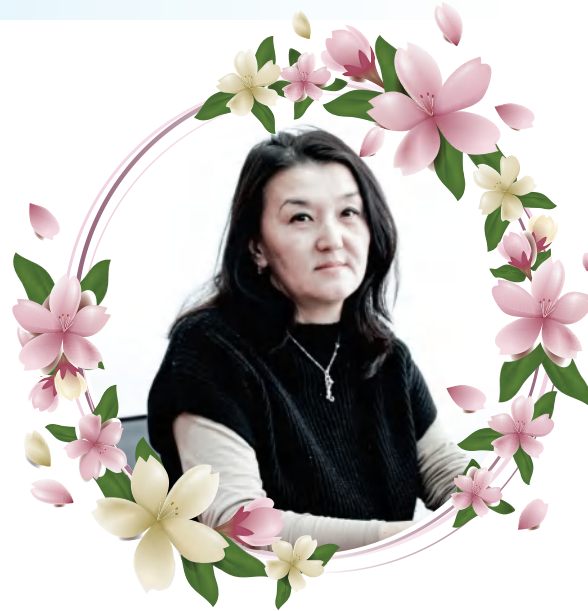
Первый опыт, связанный с военной службой, наша героиня получила в далеком 1995 году, когда начала работу инспектора в отделе призыва военкомата г. Актюбе. Спустя год ее направили работать делопроизводителем в Актюбинское высшее военное авиационное училище (ныне – ВИСВО), где она и проработала до 2001 года.

В 2001 году Алия Шинтаева приняла решение вступить в ряды Вооруженных Сил. В этом ей помог начальник строевого отдела, который рассказал о преимуществах и важности воинской службы. По ее словам, этот человек помог ей найти правильный, стабильный путь.

В те годы в институте было очень мало женщин-военнослужащих. Поэтому, когда мне поступило предложение призываться в Вооруженные Силы, у меня были некоторые сомнения по силе ли мне эти задачи. Однако со временем приходил опыт и навыки, развешивая их, вспоминает Алия Шинтаева.

Первой ее должностью стала служба в качестве ответственного исполнителя отдела кадров. С тех пор военная форма, висшавшая ее с детства, стала неотъемлемой частью гардероба нашей героини.

Впоследствии она служила офицером отдела кадров, а

затем старшим офицером отдела кадров. В 2009 году Алия Шинтаева начала работать по специальности в финансовой службе, служила на разных должностях вплоть до увольнения в запас.

Годы службы Али Шинтаевой были наполнены различными событиями, оставившими в памяти множество светлых воспоминаний. Рядом с ней всегда были отзывчивые сослуживцы, которые могли помочь, а все трудности решались коллективно.

Особую поддержку оказывала семья, которая с пониманием относилась к тому, что мама задерживается на службе, выполняя поставленные задачи. При этом в воспитании детей наша героиня старалась привить им такие важные армейские понятия как дисциплина и ответственность.

За годы становления армии роль женщин существенно возросла. Со временем они доказали, что способны выполнять задачи наравне с мужчинами, преодолевать трудности и работать в команде, - отмечает Алия Шинтаева.

Ее опыт – это яркий образец силы духа и стремления женщины великой Степи. Она советует женщинам не бояться служить в армии, верить в свои силы, ведь там можно построить военную карьеру и заниматься самообразованием.

Она стала примером для своих племянников, которые тоже решили связать свою судьбу с армией. Ее дети, вдохновившись примером мамы, в будущем также могут стать военнослужащими Вооруженных Сил.

Еще одной женщиной, выбравшей для себя путь служения Родине, является начальник службы психологического обеспечения управления воспитательной и идеологической работы Военного института Сил воздушной обороны капитан Алия Жакипова, которая также с гордостью носит имя прославленной казахской женщины-снайпера.

Будучи маленькой девочкой Алия мечтала носить военную форму. Примером для нее была мама, работавшая в то время в МВД. В старшей школе ее желание окончательно сформировалось.

Свой служебный путь она начала в 2014 году в должности связиста в г. Ақтау. Там она приняла присягу и прошла обряд «оморачивания». Ее деятельность была связана с радио- и спутниковыми установками.

По признанию нашей героини, первые несколько месяцев службы складывались весьма непросто. В этот период ее поддержал супруг, который, к слову, тоже военный. Он помо-

гал адаптироваться к новой жизни и постоянно подбадривал супругу. Все это сыграло свою роль и в итоге женщина не сожалееет о выбранном пути.

Спустя год службы наша героиня перешла на должность библиотекаря отдела воспитательно-идеологической работы. Позже была на должности психолога базы Военно-морских сил.

В 2019 году Алия Жакипова была переведена в ВИСВО на должность офицера-психолога батальона курсантов. Свою нынешнюю должность занимает с прошлого года.

Первые месяцы службы закалили характер женщины, что помогло ей быстро адаптироваться к разным видам деятельности. Так, среди них была важная и ответственная должность библиотекаря.

Многие считают, что в этой профессии нет ничего сложного. Однако, библиотекарь – это творческая работа, в которой важен учет всей литературы. Он должен владеть информацией как о художественной литературе, так и о научной или учебной литературе. Поэтому библиотекари – это умные и грамотные люди, с которыми интересно беседовать, - рассказывает Алия Жакипова.

Сегодня в качестве начальника службы психологического обеспечения Алия Жакипова следит за морально-психологическим состоянием военнослужащих, работает с курсантским составом и солдатами срочной службы. В общем и целом ее главная задача – это формирование здоровой личности, которая адаптирована к воинской службе и умеет противостоять стрессовым ситуациям. Кроме того, важной задачей нашей героини, как психолога, является профилактика эмоционального выгорания.

Особую роль психолог играет в жизни молодых курсантов. Он помогает им адаптироваться к новым порядкам. По словам Али Жакиповой, первые полгода уходят у курсантов на адаптацию. В этот период ребята привыкают к учебно-боевой подготовке.

Для более быстрой адаптации психологи проводят с ними повседневную работу. В первую очередь специалист составляет психологический портрет курсанта. Он помогает раскрыть его сильные и слабые стороны, над которыми необходимо работать, чтобы раскрыть его военную личность.

На следующем этапе психологи проводят тренинговую работу, направленную на сплочение и адаптацию курсантского коллектива. Впоследствии данная работа дает свои плоды. Молодые курсанты постепенно привыкают к новой жизни и находят себя.

Помимо работы с курсантами, психологи ведут работу с офицерским составом. Для этого они проводят командные тренинги, которые позволяют снять эмоциональное напряжение и общую усталость, что особенно полезно для военнослужащих летного состава.

Работа с офицерами проводится согласно утвержденным планам. Ежедневно мы стараемся проводить тренинговые

занятия по различным темам. Что же касается работы с курсантами, то она проводится в игровой и кейсовой формах для того, чтобы курсант мог говорить, раскрывать себя, повышать уверенность в себе и самооценку, - объясняет Алия Жакипова.

Психолог работает в круглосуточном режиме в постоянном анализе событий, психологических портретов, а также в беседах с курсантами и офицерами. Все это является непросто эмоциональной нагрузкой, от которой психолог должен иногда отдыхать. К примеру, наша героиня находит умиротворение в чтении, медитации и йоге.

Многие курсанты ценят работу психолога. Алия Жакипова продолжает поддерживать связь с выпускниками института, которые сами стали офицерами и имеют своих детей.

Алия Жакипова воспитывает троих детей, которые знают, что их мама служит в армии, а самое главное, гордятся этим. Ее младшая дочь с гордостью всем говорит: «Моя мама солдат!». Ее дети с детства впитали в себя понятия дисциплины и чести, которые будут важны в будущем.

Армия помогла нашей героине развить в себе чувство самодисциплины и подходить к решению проблем с «холодной головой». По ее мнению, в армии, где сталкиваются люди с различными характерами, важен самоконтроль за эмоциональным состоянием. Это большой труд, который необходим для любой женщины, готовой служить в Вооруженных Силах.

Обе наши героини по имени Алия – это яркий пример верности воинскому долгу. Как и их прославленная тезка, они делают все необходимое для защиты Родины и всегда готовы ее оборонять.

В Международный женский день 8 Марта сослуживцы-мужчины поздравляют всех женщин-военнослужащих с праздником, желают им здоровья и мирного неба.

НА РАВНЕ С МУЖЧИНАМИ

Мать шестерых детей младший сержант Молдир Конысбаева в армию пришла по зову сердца - вслед за любимым супругом, который служит в управлении командующего войсками Регионального командования «Астана». Научилась чеканить шаг на плацу во время строевой подготовки, на «отлично» стрелять, без лишних вопросов подниматься по тревоге ночью. За ответственное отношение к службе в числе других отличившихся женщин-военнослужащих из шахтерской столицы ее выбрали, чтобы представлять Карагандинский гарнизон на майском параде в Астане, посвященном 80-летию Великой Победы.

Фархат КИНЖИТАЕВ Фото из архива семьи Конысбаевых

Молдир родилась в городе Жетысай в Южно-Казахстанской области. В 2008 году окончила школу и тогда же познакомилась с молодым офицером Асылханом Ахарбековым. Встреча была не случайной - мамы юноши и девушки общались между собой. Буквально на второй день знакомства Асылхан пригласил в теплых чувствах и увез Молдир к месту своей службы, естественно, с одобрения родителей. Семья образовалась крепкая и дружная, появились дети.

С 2008-го по 2015-й годы родила трех девочек, параллельно заочно училась в Шымкентском инновационном университете. После получения диплома решила пойти по стопам мужа и была призвана в ряды Вооруженных Сил РК. На различных должностях служила в Кызылорде, Шымкенте. В Караганду была переведена в 2024 году на должность начальника отделения взвода материального обеспечения войсковой части 46298. Супруг в настоящее время является начальником отдела по финансовым вопросам управления командующего войсками Регионального командования «Астана» в звании подполковника, - рассказывает Молдир.

Девушка с первых месяцев службы проявила незаурядные способности в огневой подготовке, метко поражая мишени из пистолета и автомата. Сейчас она признается, что это ее любимые воинские упражнения. Именно поэтому в различных гарнизонах наша собеседница неоднократно принимала участие в соревнованиях по офицерскому тиреоборью, а также

конкурсах «Воин мира». Не забывала Молдир и о том, что является хранительницей домашнего очага. В семье появилось еще трое детей - и все мальчики. Всем ребятам привили уважительное отношение к спорту и саморазвитию - они увлекаются игрой на гитаре, танцами, занимаются в бассейне, активно участвуют в общественных мероприятиях в школе. Пример дают сами родители, которые никогда не остаются в стороне от важных событий, которые происходят в РК «Астана», будь то национальные и государственные праздники или спортивные состязания.

По словам Молдир, в настоящее время женщины служат в армии наравне с мужчинами. Стоять на страже Независимости своего государства может любой желающий, утверждает она. «Защита Отечества является долгом каждого гражданина Республики Казахстан», - сказано в нашем законодательстве, и различия по половому признаку там не указывают. Так что по факту двери воинских частей открыты для представительниц прекрасной половины человечества. А желания проходить контрактную службу среди них с каждым годом становится все больше.

Мы регулярно сдаем все положенные нормативы по огневой, физической, строевой, государственно-правовой подготовке и так далее. Дома, как и у мужа, всегда собран «тревожный чемоданчик», в который входят предметы первой необходимости на случай, если объявлена тревога и следует незамедлительно вступить в часть, - говорит Молдир.

В 2024 году ей вручили награду - серебряную подвеску «Кумис алқа», как матери, родившей и воспитавшей шестерых

детей. Старшей дочери Аиде уже 15 лет, самому маленькому сыну Алану еще два годика. Молдир рассказывает, что часть домашних хлопот по заботе о младших уже самостоятельно на себя берут старшие дети, они знают - взрослым нужно помогать, маму и папу всегда могут внезапно вызвать на службу.

Почему я могу назвать воинскую службу привлекательной для женщин? В последние годы престиж службы в Вооруженных Силах РК значительно вырос. Усиливаются патриотические настроения в обществе, улучшается снабжение и обеспечение военнослужащих, в том числе в сфере медицинских услуг, предусмотрена возможность повышения квалификации и обучения. Для семей военных в первую очередь выделяются места в детских садах, школах. Немаловажным также является гарантированная стабильность неплохой заработной платы и карьерного роста, социальная защищенность, - рассказывает она.

Воинский коллектив, в котором служит Молдир, также подобрал опытный и высокопрофессиональный. Командир штабной роты майор Юрий Готфрид всегда готов помочь личным делом, словом и добрым советом. «У нас ко всем относятся с уважением. На 8 Марта, да и на все государственные праздники стараемся поздравлять друг друга. Могу сказать, что мне повезло с сослуживцами», - улыбается младший сержант Конысбаева.

И все же главным предназначением в жизни она называет женское счастье. «В преддверии 8 Марта я желаю представительницам прекрасного пола обрести свою половинку. Все остальное приложится», - говорит она.

К 80-ЛЕТИЮ ВЕЛИКОЙ ПОБЕДЫ

Халықаралық
әйелдер күні

7

ОГНЕННЫЙ «ТАРАН»

«За образцовое выполнение боевых заданий командования на фронте борьбы с японскими империалистами, доблесть и отвагу младшему лейтенанту присвоено звание Героя Советского Союза посмертно».

(Из Указа Президиума Верховного Совета СССР от 14 сентября 1945 года)

В свое время, проходя службу на Тихоокеанском флоте, я посетил военно-исторический музей ТОФ, в котором узнал подробности подвига моего земляка – североказаштаңца, фронтового летчика, Героя Советского Союза младшего лейтенанта Михаила Янко.

До посещения музея мне было известно, что именем героя названа улица в городе Владивостоке, а бюст летчика установлен на аллее Героев перед штабом 7060-й авиабазы ВВС ТОФ. Знал и о том, что на родине героя - в районном центре Саумалколь Айыртауского района, что в Северо-Казакстанской области, одна из школ носит его имя, а также улица. К тому же, в честь Янко была переименована железнодорожная станция недалеко от села Всеволодовка.

Научный сотрудник музея Василий Иванович Щедрин, показывая с волнением в экспозиции хранящиеся документы Михаила Егоровича, обратил мое внимание на обгоревшие комсомольский билет, удостоверение личности, а также на курсантскую книжку.

Хочу подчеркнуть, данную лопасть от винта штурмовика героя и пушку, из которой летчик разил врага, которую вы видите, хотели поместить в Военно-морском музее в Москве, - сказал Василий Иванович. - Но наше руководство отстояло их, передав лишь пулемет стрелка Ивана Бабкина - члена боевого экипажа Янко. Что и говорить, ведь посетителям и нашему музея небезразличен подвиг героя, они дотошно хотят знать, интересуются боем летчика, прозванным в народе огненным человеком. Все, кто приходит к нам, сразу обращают внимание на видеограмму: во вражеском порту горящий штурмовик идет на таран стоящего впереди высокого кирпичного здания. Величие подвига летчика Михаила Егоровича, отметил сотрудник, состоит в том, что будучи раненым, он развернул оббитый пламенем самолет к порту, выбрал наиболее важную цель и направил на нее горящую боевую машину. Кстати, это был последний огненный «таран» во Второй мировой войне.

Штрихи к портрету летчика

Михаил Янко родился 21 ноября 1918 года в степных просторах Казахстана, вырос в небольшом селе Всеволодовка бывшей Кокчетавской области (ныне Северо-Казакстанская область). В этом селе прошли детские годы скромного, вдумчивого, смышленного, смуглолицего мальчика, здесь он окончил десятилетку. С малых лет любил эту счастливую землю, людей, гордился всем прекрасным, что создал и сохранил казахский народ.

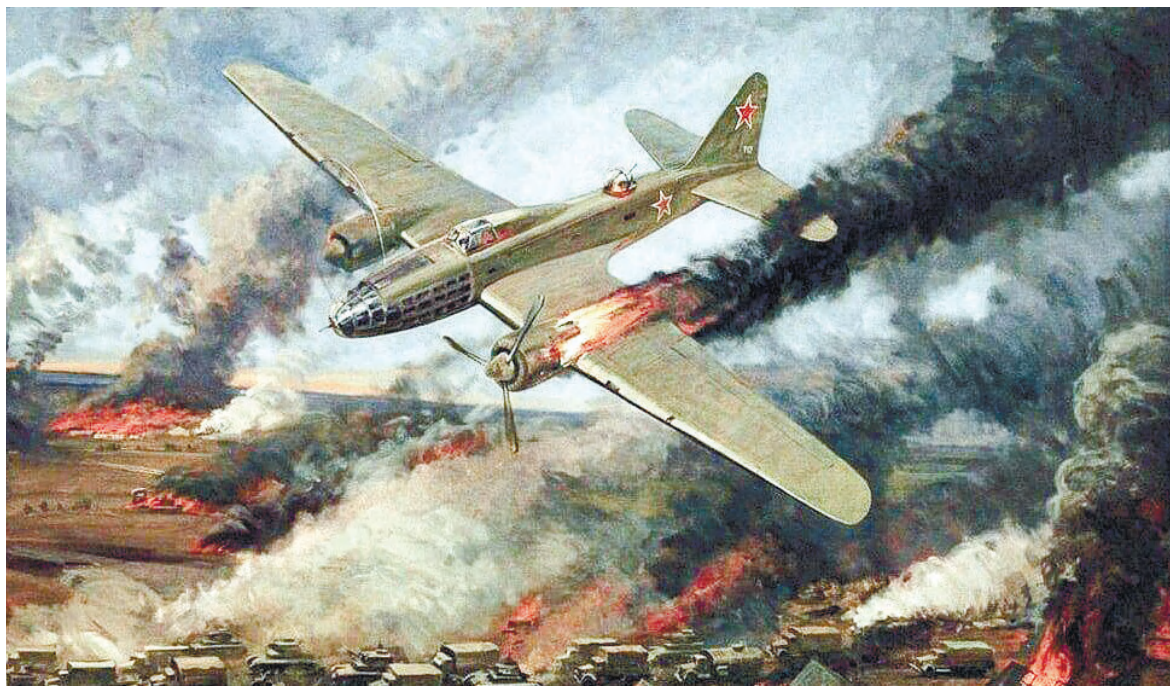
Сельчане уважали его за трудолюбие, отзывчивость, доброту. Земляки не раз благодарили Мишу за оказанную безвозмездную помощь, особенно пожилым людям.

Жизнь его протекала спокойно, затем случилось то, к чему молодой парень готовился давно. Как и многие дети его поколения, мечтал он о большой авиации. И мечта в 1941 году привела его в Куйбышевскую военно-авиационную школу пилотов, а затем в военно-морское авиационное училище в роде Саранске.

Есть люди, рожденные для полета. С первых дней в училище Михаил понял, что до конца жизни останется верным небу. Учился он вдумчиво, обладал цепкой памятью и математическими способностями. Все, что касается аэродинамики, усваивал прочно. Каждый полет совершал размеренно и четко, стараясь применить в нем все свои теоретические знания. В 1944 году Янко как на крыльях летел, окончив учебное заведение, и прибыл в часть штурмовой авиации Тихоокеанского флота. Службу проходил добросовестно в 37-м штурмовом авиационном полку на должностях летчика, старшего летчика, затем командира звена.

Вот как о нем вспоминал очевидец тех событий фронтовой корреспондент В. Королев:

«Конечно, я видел Михаила живым, у нас была большая и крепкая дружба со штурмовиками. Однажды во время учения капитан Степанов, понимая труд корреспондента, взял меня в ответственный полет на боевой машине, посадив на место стрелка.

Я не мог не видеть его, потому что неделями жил на аэродроме. Он был скромен до шепетливости, не лез в объектив фотоаппарата, старался не попадать на глаза газетчику.

«Он так мечтал умчаться к звездам...»

Уже в начале августа 1945 года Янко принимал активное участие в боевых действиях против японских милитаристов.

Говоря о японских милитаристах, вот что нельзя забывать: Советский Союз в войне против империалистической Японии стремился ликвидировать последний очаг агрессии и ускорить окончание Второй мировой войны, изгнать японских захватчиков из Маньчжурии и Кореи. Тихоокеанскому флоту предстояло нарушать морские сообщения противника в Японском море и при благоприятном развитии военных действий в Маньчжурии, Корею, силы флота совместно с сухопутными войсками должны были освободить Южный Сахалин и Курильские острова, тем самым вернуть нашей стране исконно русские земли.

Августовский день в районе Тихоокеанской границы выдался пасмурным. Порывы ветра со стороны моря, тяжелые темные тучи скрывали вершины сопкок - погода была нелетная. Несмотря на погодные условия, морская авиация действовала. В результате ударов с воздуха и моря оборона портов Южи, Расина и Сейсинской военно-морской базы Кореи была серьезно ослаблена. Японцы потеряли до 20 транспортов и других судов.

В этих боях особо отличился летчик Михаил Янко. 9 августа в боевом вылете в составе шестерки штурмовиков Ил-2 младший лейтенант Янко наносил удар по огневым средствам ПВО врага в порту Южи, уничтожил три зенитные установки. В повторном вылете от штурмового удара нашего летчика загорелся сторожевой корабль. Уже в первых боях Михаил Егорович понял, что одной храбрости мало, нужно еще мастерство. Он обладал поразительной способностью. В любой обстановке умел сохранять полнейшую собранность и спокойствие.

На земле Михаил был сдержанным, но в небе он оказывался виртуозом, смельчаком из смельчаков. Его узнавали «по почерку». Народная поговорка гласит: «Вершину одолевает тот, кто к ней настойчиво идет».

10 августа младший лейтенант Янко совершил свой третий боевой вылет, ставший последним. Штурмовики наносили удар по порту Расин (Нанчжин, Северная Корея). Янко шел ведущим последней пары второй девятки. Первая девятка, с ходу прицельно сбросив бомбы, сделал залп и обстрелял из пушек и пулеметов на бреющем полете, ушла в сторону моря. Вторая же девятка, образовав боевой порядок «Круг», методично выполняла заход за заходом на транспорт. Янко на первом заходе прицельно сбросил бомбы, вызвал пожар на вражеском транспорте, стоявшем на рейде. При выходе из атаки в

мотор штурмовика попал зенитный снаряд, вызвавший пожар. Машина содрогнулась, запылала. Языки огня потянулись от мотора к кабине. Жар охватил все вокруг. Оставалось одно: покинуть самолет. Михаил Янко и его воздушный стрелок Иван Бабкин могли воспользоваться парашютом, но они не пошли на такой шаг. Горящий самолет продолжал полет. Янко, оставаясь внешне спокойным, вытягивал из машины все с тем, чтобы до конца выполнить воинский долг. Отважный летчик со своим воздушным стрелком направил горящий самолет в центр портовых сооружений, на огромное здание, помеченное на карте как военный объект в порту. Мгновение - и взрыв потряс порт. Валетели над землей осколки кирпича, рушились стены здания, погребая под собой самурав. Недаром в народе говорят: «Сокол ринется против бури и урагана, если в гуще грозовой волны будет ясна ему цель...». Да, у сокола Янко была ясная цель, и он достиг ее, отдав жизнь за свою любимую Отчизну.

Поэт Валерий Огнев в «Балладе о воздушном таране» написал такие замечательные строки, словно посвященные Михаилу Янко:

«...Ты меня уж прости -
Можно было уйти,
В этот миг ты почти
Был свободен!
Кровь, как брагу, мы льем
За родимый наш дом,
И сгорает живьем,
И уводим...»

Нет, не удалось врагу сломить волю боевого экипажа Янко, противопоставившему ему свою отвагу, неукротимый героический дух.

14 августа морские пехотинцы, занявшие порт, нашли останки экипажа, похоронили героев: летчика Михаила Янко и стрелка Ивана Бабкина. На могильный холмик воины флота возложили лопасть от винта героического самолета и украсили его полевыми цветами.

«Смелым орлом летал он в небе, как орел бился с врагами, и погиб как герой. Он не погиб, его смерти не верьте, он, как и прежде, с нами в бою. Летит по великой дороге бессмертья в историю битв за Отчизну свою» - так заканчивалась листовка политотдела дивизии, посвященная подвигу М. Янко.

Да, герои смертью жизнь не кончают, они начинают жить в сердцах миллионов.

У одного из поэтов есть такие строки: «Он так мечтал умчаться к звездам...», в так называемые бессмертье.

Сапарғали ЖАГИПАРОВ

ВСТРЕЧА ЧЕРЕЗ ПОКОЛЕНИЯ

Представители российского поискового отряда из Ростовской области РФ к 80-летию юбилею Великой Победы пригласили принять участие в юбилейных мероприятиях родственников Нуркена Абдилова из Караганды. Также придут потомки фронтовиков, входивших в состав экипажей погибшего звена Ил-2 из 267-й штурмовой авиадивизии, которые совершили свой последний боевой вылет вместе с крылатым батyroм.

Фархат КИНЖИТАЕВ,
Фото предоставлено
Владимиром Софным

Организаторами визита, посвященного подвигам советских воинов, выступил краевед из Бокковского района Ростовской области Владимир Софн, тесно сотрудничающий с нашим изданием, а также местная администрация. Свою поддержку пообещали представители казахской диаспоры Волгоградской области, в частности ее руководитель Айбулат Кабибулаевич Ахметов.

Как рассказал Владимир Софн, программа мероприятий рассчитана на три дня. В Волгограде родственники погибших летчиков посетят такие известные места боевой славы как Мамаев курган, Аллею Героев, «Дом Павлова», осмотрят экспонаты музея, посвященного Сталинградской битве. В Бокковском районе, где происходили ожесточенные воздушные бои с участием 808-го штурмового авиаполка (в нем воевал Нуркен Абдилов), гости посетят местность, которую бомбили советские летчики в те дни, поклонятся и возложат цветы у мемориала «Герои не умирают», установленного над братской могилкой пилотов и их воздушных стрелков. Наведутся на полевой аэродром в районе станции Кумылженской, с которого взлетали наши экипажи. Предусмотрено посещение станции Вешенской и музея писателя Михаила Шолохова, с которым дружила Багжан Жайкенова, мать Героя Советского Союза Нуркена Абдилова (была признана почетной матерью и почетной казачкой станции Бокковской).

По словам краеведа, уже в ближайшее время местные исследователи и поисковики надеются установить точное место тарана, совершенного нашим соотечественником, врезавшемся на горящем самолете в колонну вражеской техники. Они уже нашли фрагмент бронеканцелярии от Ил-2, на котором предположительно летал Абдилов, а также ряд гильз от авиационной ВЯ-23, которые устанавливались на советских штурмовиках. Главное сейчас - точно идентифицировать обломки, а это требует тщательной работы в архивах.

- Мы работаем в том числе и с немецкими документами

и картами, которые переводят и присылают нам коллеги. В те дни в нашем районе группировалась 306-я пехотная дивизия вермахта, которая накануне прибыла из Франции для усиления линии фронта, - подчеркивает Владимир Софн.

Он отмечает, что как только позволит погода, поисковики с оборудованием снова отправятся в поля, чтобы продолжить свою работу по установлению судеб погибших героев. Напомним, в своем последнем боевом вылете 19 декабря 1942 года вместе с Нуркеном Абдиловым и Александром Комиссаровым погибли экипажи командира звена Бориса Алексеева и Ивана Нелюдимова, а также Петра Вычужанина и Алексея Киселева.

- Отношение к воинским захоронениям здесь особенное, поэтому многие сельчане совершенно быстро помогают прибывающим поисковикам. А приезжают многие. К примеру, недавно в поле работал поисковый отряд «Донской» из Константиновска, объединяющий исследователей из нескольких городов и обладающий большим опытом по розыску именно сбитой авиатехники времен Великой Отечественной войны. К сожалению, в этот раз найти ничего не удалось, хотя была исследована большая площадь - за день участники преодолели до 25 км. В последний раз выезжали на раскопки в ноябре, потом плотно лег снег. Многим ребятам хочется сказать спасибо, они же работают, а потом тратят собственные выходные, приезжают к нам за несколько сотен километров, - говорит Владимир Софн.

В УСЛОВИЯХ ГОРОДСКОЙ ЗАСТРОЙКИ

На полигоне «Оймаша» Мангистауской области проходят тактические занятия с военнослужащими десантно-штурмового батальона морской пехоты Военно-морских сил.

Они организованы в рамках боевых стрельб взводов, направленных на комплексную подготовку с отработкой тактических действий и навыков взаимодействия внутри подразделений.

Военнослужащие учатся правильно ориентироваться в жилом массиве, проникать в незнакомое здание, применять различные виды вооружения. Эти действия критически важны для успешного выполнения боевых задач в условиях ограниченной видимости и плотной городской застройки, – пояснил командир десантно-штурмового батальона капитан Мурат Ибрагимов.

Для десантников моделируются различные боевые ситуации. К примеру, при удержании условным противником здания перед штурмовой группой ставится задача – проникнуть в него, нейтрализовать боевиков и закрепиться на занятой позиции.

Занятия проводятся под руководством опытных офицеров с учетом задач, возложенных на подразделения, что позволяет адаптировать подготовку к реальным условиям. Этот этап подготовки морских пехотинцев имеет ключевое значение для формирования навыков взаимодействия и принятия быстрых решений в сложных боевых ситуациях.

ОБЪЯВЛЕНИЯ

РГУ «Войсковая часть 01068» БИН 140240026305 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: г. Астана, ул. Желтоқсан, дом 48.

РГУ «Войсковая часть 86299» БИН 220340021444 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: г. Астана, ул. Т. Бегельдинова, дом 10.

РГУ «Войсковая часть 74263» БИН 220440031950 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: г. Алматы, Ауэзовский район, микрорайон Сайран, дом 16а.

РГУ «Войсковая часть 88701» БИН 220540014558 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: г. Шымкент, Аль-Фарабийский район, ул. Ахмета Байтурсынова, здание 7а.

РГУ «Войсковая часть 04021» БИН 220440043439 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: Акмолинская область, г. Кокшетау, ул. М. Ауэзова, дом 159.

РГУ «Войсковая часть 05150» БИН 220340035711 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: Актобинская область, г. Актобе, район Алматы, ул. И. Алтынсарина, здание 19.

РГУ «Войсковая часть 05720» БИН 220340040738 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: Атырауская область, г. Атырау, ул. Сапар Қарымсақов, дом 1.

РГУ «Войсковая часть 40245» БИН 220440007581 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: Восточно-Казахстанская область, г. Усть-Каменогорск, ул. Антона Чехова, дом 36.

РГУ «Войсковая часть 93367» БИН 220340041365 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: Жамбылская область, г. Тараз, район Әулиеата, ул. Қошқеқ Батыра, дом 1.

РГУ «Войсковая часть 76200» БИН 220340039704 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: Западно-Казахстанская область, г. Уральск, ул. Жукова, строение 14.

РГУ «Войсковая часть 14564» БИН 220640012614 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: Карагандинская область, г. Караганда, район им. Казыбек би, ул. Коцюбинского, строение 17.

РГУ «Войсковая часть 74876» БИН 220540007218 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: Кызылординская область, г. Кызылорда, ул. Михаила Янышина, дом 3.

РГУ «Войсковая часть 14477» БИН 220440024809 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: Костанайская область, г. Костанай, ул. Дзержинского, дом 61/1.

РГУ «Войсковая часть 60030» БИН 220540035144 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: Мангистауская область, г. Актау, микрорайон 24, здание 4.

РГУ «Войсковая часть 35749» БИН 220440007313 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: Павлодарская область, г. Павлодар, ул. Лермонтова, строение 52.

РГУ «Войсковая часть 67332» БИН 220440017211 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: СКО, г. Петропавловск, ул. С. Муканова, дом 18А.

РГУ «Войсковая часть 83206» БИН 220540038367 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: Алматинская область, г. Конаев, микрорайон Ивушка, ул. Наурыз, дом 13.

РГУ «Войсковая часть 41590» БИН 220340032955 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: Туркестанская область, г. Туркестан, ул. С. Ерубаяев, дом 250.

РГУ «Войсковая часть 17922» БИН 220940034993 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: область Жетісу, г. Талдықорған, ул. Абая, дом 316а.

РГУ «Войсковая часть 18237» БИН 220940005850 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: область Ұлытау, г. Сатпаев, ул. Ұлытауская, здание 5.

РГУ «Войсковая часть 18230» БИН 230140029791 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: область Абай, г. Семей, ул. Төлеубая Аманова, дом 10.

РГУ «Войсковая часть 64897» БИН 220440029225 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня публикации объявления по адресу: г. Астана, район Байқоңыр, ул. Шолохова, дом 15а.

SARBAZ

ҚР Қорғаныс министрлігінің тапсырысы бойынша шығады

Меншік иесі: «ГИС Әскери Медиа» ЖШС

Шығарушы редакторлар
Тимур АУБАКИРОВ
Ерлібай ҚАДЫРБАЙ

Тілшілер:
Рима ӘБЕУОВА

Нариман ДЮСЕНОВ
Марат ЖҮНИС-БЕК

«Шығыс» Өңқ аймақтық тілші
Алуа ИСКАКОВА

«Астана» Өңқ аймақтық тілші
Фархат КИНЖИТАЕВ

Дизайнер
Адил ШЕРИМБЕТОВ

Корректорлар
Сымбат НҰРХАЙДАРОВА
Наталья ВАРНАВСКАЯ

Газет «Сарбаз» деген атаумен 2007 жылдың 2-тамызынан бастап шығады. ҚР Инвестициялар және даму министрлігінде 2015 жылдың 30-сәуірінде тіркелген, куәлігі №5340-Г Авторлардың пікірі редакцияның көзқарасымен әрқыз сәйкес келе бермейді. Қолжазба мен фотосурет рецензияланбайды және кері қайтарылмайды. Редакция автор материалын мазмұнын сақтай отырып өңдеуге, қысқартуға құқылы. Газет жұма күні шығады. Бағасы келісімді.

Редакцияның мекенжайы: ҚР, 010000, Астана қ., Есіл ауданы, Комсомол тұрғын алабы, Домалақ ана көшесі, 11 үй. Вебсайт: www.sarbaz.kz Тел/факс: 8 702 712 36 70 E-mail: INF.O@SARBAZ.KZ Газет «Алматы-Болашақ» баспаханасында басылып шығады. Алматы қаласы, С.Мұқанов көшесі, 223-Б Көлемі 3 б. т. Офсеттік басылым. Индекс 604204 Таралымы 1373 дана Тапсырыс №10

